

KWARTALNIK AGROBIZNESU | Wiosna 2020
Epidemia koronawirusa uderza w światową gospodarkę

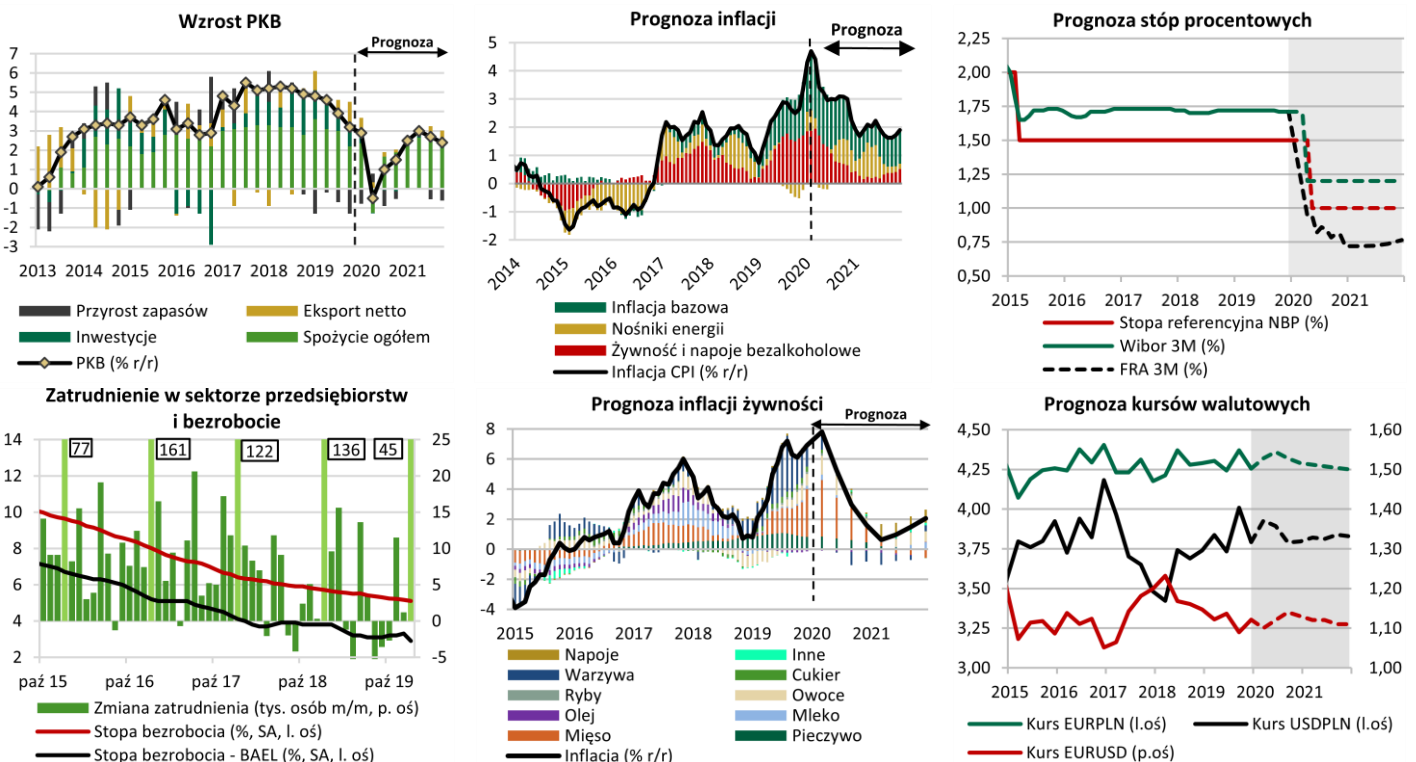
- Ze względu na rozprzestrzeniającą się epidemię COVID-19 prognozujemy, że w II kw. br. polski PKB spadnie o 0,5% r/r wobec wzrostu o 2,0% w I kw. Zakładamy, że epidemia COVID-19 zacznie wygasać na przełomie II i III kw. W konsekwencji w III kw. br. dynamika PKB wzrośnie do 1,3%, a w IV kw. zwiększy się do 1,7%. W całym 2020 r. tempo wzrostu PKB obniży się do 1,2% wobec 4,1% w 2019 r., podczas gdy w 2021 r. zwiększy się do 2,7%. Oszacowanie wpływu epidemii koronawirusa na warunki gospodarcze obarczona jest dużą niepewnością (por. MAKROmapa z 16.03.2020). Dostrzegamy ryzyko w dół dla naszej prognozy wzrostu gospodarczego w Polsce związane z utrudnieniami w transporcie międzynarodowym (efekt przywrócenia granic) oraz możliwością zamknięcia szkół na okres dłuższy niż miesiąc.
- Obserwowane obecnie załamanie cen ropy naftowej utrzyma się naszym zdaniem co najmniej do połowy br. Będzie to istotny czynnik antyinflacyjny w polskiej gospodarce. Podtrzymujemy naszą ocenę, zgodnie z którą dynamika cen żywności w I kw. br. osiągnie swoje maksimum lokalne i w kolejnych kwartałach będzie kształtowała się w wyraźnym trendzie spadkowym. Nadal uważamy, że w II poł. 2020 r. dojdzie do obniżenia inflacji bazowej w warunkach obniżającej się dynamiki PKB. W konsekwencji prognozujemy, że inflacja zwiększy się w 2020 r. do 3,4% r/r wobec 2,3% w 2019 r., a w 2021 r. obniży się do 1,9%.
- Wstrząs związany z COVID-19 przyczyni się do pogorszenia sytuacji na rynku pracy. Trudna sytuacja finansowa firm będzie oddziaływała w kierunku wolniejszego wzrostu wynagrodzeń, spadku zatrudnienia i zwiększenia stopy bezrobocia. Prognozujemy, że stopa bezrobocia na koniec 2020 r. zwiększy się do 5,5% wobec 5,2% na koniec 2019 r., a na koniec 2021 r. wzrośnie do 5,7%. Z kolei tempo wzrostu wynagrodzeń obniży się w 2020 r. do 7,0% r/r wobec 7,2% w 2019 r., a w 2021 r. spadnie do 5,8%.
- W warunkach rozprzestrzeniającej się epidemii COVID-19 główne banki centralne na świecie rozluźniły politykę pieniężną. Na taki krok zdecydowała się również RPP obniżając stopy procentowe o 50pb do 1,00%. Ze względu na spowolnienie krajowego wzrostu gospodarczego, złagodzenie polityki pieniężnej przez RPP i utrzymującą się światową awersję do ryzyka prognozujemy, że kurs EURPLN wzrośnie do 4,36 na koniec II kw. Następnie, wraz z oczekiwanym przez nas lekkim przyspieszeniem wzrostu gospodarczego kurs złotego będzie się umacniał z zasięgiem 4,25 względem euro na koniec 2021 r.

Tempo wzrostu PKB wyraźnie się obniży w 2020 r.

Inflacja będzie się obniżać w kolejnych miesiącach

Pogorszenie sytuacji na rynku pracy

Wygasanie epidemii przyniesie umocnienie złotego

Źródło: Credit Agricole, GUS, Reuters

ZBOŻA

Światowe zapasy zbóż pozostają wysokie

- Zgodnie z prognozą IGC (International Grains Council) z 27.02.2020 światowa produkcja zbóż w sezonie 19/20 zwiększy się do 2172,1 mln t wobec 2141,6 mln t w sezonie 18/19 (+1,4%). Na nieznaczny wzrost zbiorów złożą się wyższa produkcja pszenicy (+4,1%) i jęczmienia (+11,5%) oraz niższa produkcja kukurydzy (-1,5%). Wyższe zbiory pszenicy i jęczmienia będą przede wszystkim efektem wzrostu produkcji w UE, w której w poprzednim sezonie wystąpiły znaczące straty związane z suszą. Z kolei spadek produkcji kukurydzy będzie wynikał głównie z jej wyraźnie niższych zbiorów w USA będących skutkiem niekorzystnych warunków agrometeorologicznych, zarówno podczas zasiewów jak i żniw.
- Zgodnie z prognozą IGC światowa konsumpcja zbóż w sezonie 19/20 zwiększy się do 2193,1 mln t wobec 2166,0 mln t (+1,3%). Wzrost spożycia oczekiwany jest w przypadku pszenicy (+1,9%), kukurydzy (+0,4%) i jęczmienia (+6,8%). W ujęciu geograficznym głównym źródłem wzrostu światowego spożycia zbóż będą Chiny oraz Indie.
- Ze względu na wyższe spożycie zbóż od ich produkcji, w sezonie 19/20 dojdzie do dalszego spadku ich światowych zapasów, które na koniec sezonu 19/20 wyniosą 603,6 mln t wobec 624,6 mln t w sezonie 18/19, co będzie ich najniższym poziomem od sezonu 15/16. W efekcie współczynnik zapasy/spożycie spadnie do 27,5% wobec 28,8% i osiągnie najniższą wartość od sezonu 14/15. Nadal pozostanie on jednak na relatywnie wysokim poziomie ograniczając przestrzeń do silnego wzrostu cen. Dla porównania, w sezonie 12/13, czyli w ostatnim okresie bardzo wysokich cen zbóż, współczynnik ten wynosił 22,8%. Warto jednak zwrócić uwagę na duże zróżnicowanie sytuacji popytowo-podażowej w przypadku poszczególnych gatunków zbóż. Podczas gdy na rynku pszenicy i jęczmienia współczynnik zapasy/spożycie kształtuje się na wysokim na tle historycznym poziomie, w przypadku kukurydzy jest on najniższy od sezonu 12/13.
- Ostatnie tygodnie przyniosły wyraźne spadki cen zbóż na światowych giełdach. Lokalnie czynnikiem negatywnym dla cen skupu zbóż mogą być problemy logistyczne polskich eksporterów. Przeciwny wpływ będzie miał odnotowany ostatnio silny wzrost kursu EUR/PLN. Uwzględniając bieżącą sytuację popytowo-podażową na rynku zbóż oraz perspektywy jej kształtowania się w najbliższych miesiącach uważamy, że przestrzeń do wzrostu cen jest ograniczona. W naszej ocenie ewentualny wzrost cen nastąpi nie wcześniej niż na przełomie II i III kw. Głównym czynnikiem ryzyka dla takiej oceny jest dalszy przebieg epidemii COVID-19.
- Uwzględniając sytuację popytowo-podażową na globalnym rynku zbóż oraz rozprzestrzeniającą się epidemię COVID-19 prognozujemy, że ceny pszenicy i kukurydzy w Polsce wyniosą odpowiednio ok. 68 zł/dt i 61 zł/dt na koniec 2020 r. oraz ok. 70 zł/dt i 63 zł/dt na koniec 2021 r. Głównym czynnikiem ryzyka dla naszych prognoz są warunki agrometeorologiczne wśród największych światowych producentów zbóż, a także dalszy przebieg epidemii COVID-19.

Wzrost światowej produkcji zbóż w sezonie 19/20

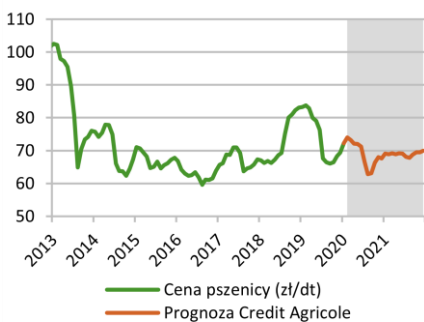
Konsumpcja zbóż wspierana przez wyższe spożycie w Chinach i Indiach

Światowe zapasy zbóż w sezonie 19/20 obniżą się, choć pozostaną na wysokim poziomie

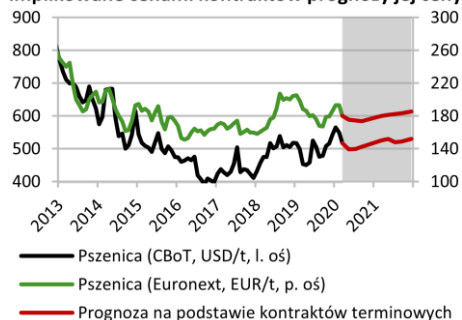
Wzrost cen nie wcześniej niż na przełomie II i III kw. 2020 r.

Przebieg epidemii COVID-19 istotnym czynnikiem ryzyka dla cen zbóż

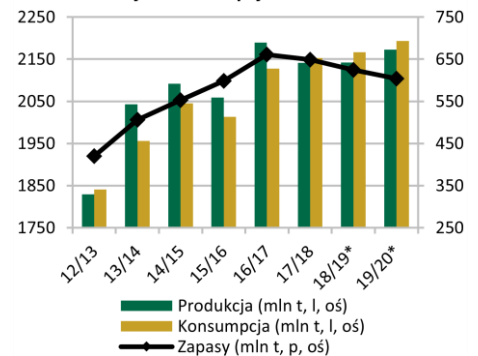
Prognoza cen pszenicy

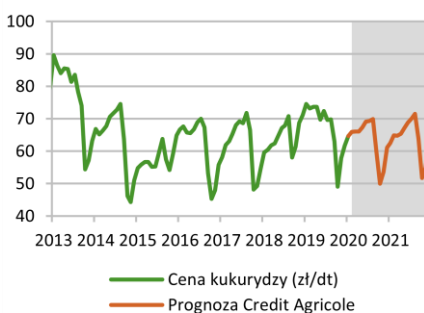
Kontrakty kontynuacyjne na pszenicę oraz implikowane cenami kontraktów prognozy jej ceny

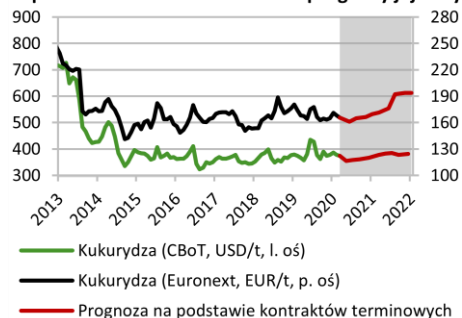
Produkcja i konsumpcja zboża na świecie

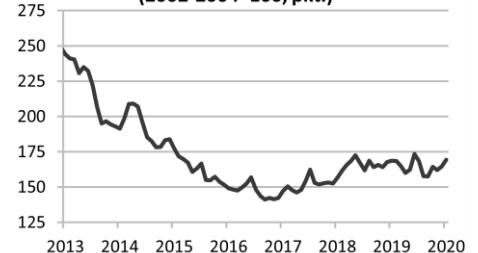
Prognoza cen kukurydzy

Kontrakty kontynuacyjne na kukurydzę oraz implikowane cenami kontraktów prognozy jej ceny

Indeks cen żywności FAO - zboża (2002-2004=100, pkt.)

Źródło: GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Reuters, USDA, Credit Agricole, IGC *prognozy IGC

ROŚLINY OLEISTE

Silny spadek cen rzepaku na giełdach ze względu na epidemię COVID-19

- Zgodnie z prognozą USDA (U.S. Department of Agriculture) z 10 marca br. światowa produkcja nasion i owoców najważniejszych roślin oleistych w sezonie 19/20 zmniejszy się do 580,1 mln t wobec 597,2 mln t w sezonie 18/19 (-2,8%), głównie ze względu na niższe zbiory soi (-4,7%). Spadek produkcji soi w znacznym stopniu będzie wynikać z obniżenia jej zbiorów w USA (-19,6%) ze względu na niższą powierzchnię zasiewów (efekt niesprzyjających warunków agrometeorologicznych podczas zasiewów oraz niskiej opłacalności produkcji soi w USA w poprzednich kwartałach). Spadek zbiorów prognozowany jest także w Argentynie (-2,4%), podczas gdy produkcja soi w Brazylii wzrośnie (+7,7%), a ona sama stanie się jej największym producentem na świecie.
- Zgodnie z prognozą USDA globalne zużycie nasion i owoców roślin oleistych w sezonie 19/20 zwiększy się do 592,6 mln t wobec 584,2 mln t w sezonie 18/19 (+1,4%). W efekcie, po uwzględnieniu zapasów początkowych, zapasy końcowe nasion roślin oleistych w sezonie 19/20 zmniejszą się o 9,6% r/r i wyniosą 117,4 mln t, a wskaźnik zapasy końcowe/zużycie wyniesie 19,8% wobec 22,2% poprzednim sezonie. Mimo wyraźnego spadku wskaźnik pozostanie jednak na wysokim na tle historycznym poziomie.
- Zgodnie z szacunkami USDA produkcja rzepaku w sezonie 19/20 zmniejszy się do 68,2 mln t wobec 72,4 mln t w sezonie 18/19 (-5,9%). Jest to związane przede wszystkim z jego niższymi zbiorami w UE (-15,1%) oraz Kanadzie (-6,6%). Zmniejszy się także zużycie rzepaku, które w sezonie 19/20 wyniesie 70,3 mln t wobec 71,8 mln t w sezonie 18/19 (-2,1%). W efekcie zapasy końcowe na rynku rzepaku w sezonie 19/20 zmniejszą się do 6,3 mln t wobec 8,4 mln t w sezonie 18/19 (-25,1%), a wskaźnik zapasy końcowe/zużycie spadnie do 9,0% wobec 11,7%, choć pozostanie jednak na relatywnie wysokim na tle historycznym poziomie.
- Ostatnie tygodnie przyniosły bardzo silny spadek cen roślin oleistych na światowych giełdach, co było efektem wyprzedzący na rynkach surowcowych ze względu na epidemię COVID-19. Dodatkowym czynnikiem pogłębiającym spadek cen roślin oleistych są obniżające się ceny ropy naftowej, które oznaczają spadek popytu na surowce rolne wykorzystywane do produkcji biopaliw. Co więcej, perspektywy popytu na rośliny wysokobiałkowe pozostają niekorzystne ze względu na pogłębiający się spadek produkcji trzody chlewnej w Chinach. Dodatkowo, przy założeniu, że tegoroczne warunki agrometeorologiczne wśród największych światowych producentów roślin oleistych ukształtują się na poziomie średniej wieloletniej można oczekiwać, że sezon 20/21 przyniesie wzrost ich podaży, co również będzie negatywne dla cen.
- Uwzględniając tendencje na globalnym rynku roślin oleistych oraz czynniki krajowe prognozujemy, że cena rzepaku w Polsce na koniec 2020 r. wyniesie 1625 zł/t, a na koniec 2021 r. ukształtuje się na poziomie 1650 zł/t. Głównym czynnikiem ryzyka dla naszego scenariusza są warunki agrometeorologiczne wśród największych producentów roślin oleistych, kształtowanie się cen ropy naftowej, a także przebieg epidemii COVID-19.

Brazylia największym światowym producentem soi

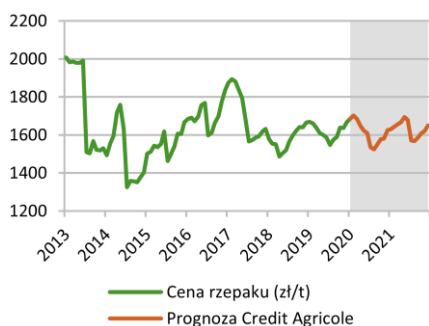
Spożycie roślin oleistych przewyższa produkcję

Zapasy rzepaku pozostaną znaczące

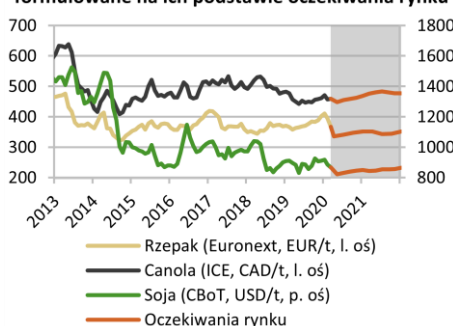
Silny spadek cen rzepaku na giełdach ze względu na epidemię COVID-19

Ceny skupu rzepaku obniżą się

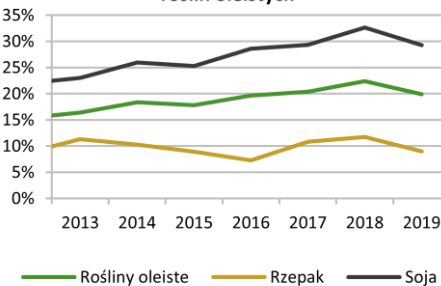
Prognoza cen rzepaku

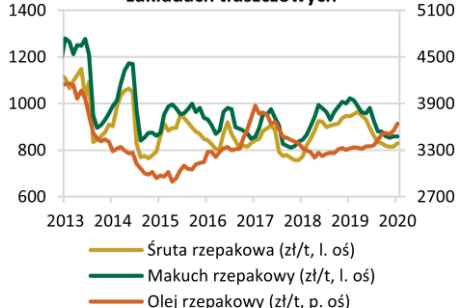
Wykresy kontynuacyjne kontraktów terminowych i formułowane na ich podstawie oczekiwania rynku

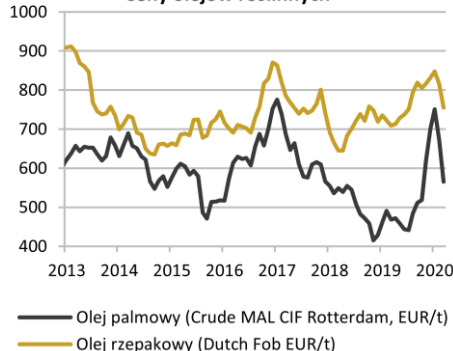
Wskaźnik zapasy/spożycie na światowym rynku roślin oleistych

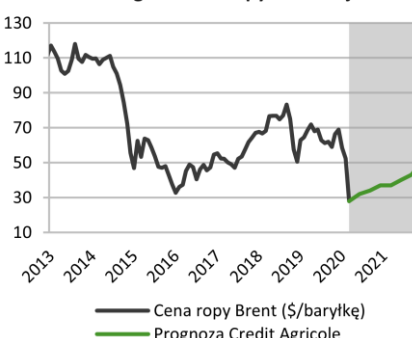
Średnie ceny sprzedaży produktów z rzepaku w zakładach tłuszczowych

Ceny olejów roślinnych

Prognoza cen ropy naftowej

Źródło: GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Eurostat, Komisja Europejska, Reuters, USDA, MFW, Credit Agricole

WIEPRZOWINA I WOŁOWINA

Epidemia COVID-19 negatywna dla cen skupu bydła i trzody chlewnej

- Po przejściowym spadku cen na przełomie grudnia i stycznia ceny skupu trzody chlewnej powróciły do trendu wzrostowego. Wyższym cenom skupu trzody chlewnej sprzyja silny popyt ze strony Chin, które zmagają się z deficytem wieprzowiny ze względu na znaczący spadek pogłowia świń w tym kraju spowodowany epidemią ASF. W reakcji na wysoką opłacalność produkcji wieprzowiny obserwujemy obecnie jej silny wzrost wśród jej największych światowych eksporterów: m.in. w UE, USA oraz Brazylii. Zgodnie z szacunkami USDA wspomniany wyżej wzrost podaży jest jednak wolniejszy od spadku produkcji wieprzowiny w Chinach. W konsekwencji deficyt wieprzowiny na światowym rynku pogłębia się, co będzie sprzyjało dalszemu wzrostowi cen. Rozprzestrzeniająca się epidemia COVID-19 może jednak doprowadzić do przejściowej nadpodaży wieprzowiny w regionach nadwyżkowych i spadku cen.
- W okresie I-XI 2019 r. wartość polskiego eksportu wieprzowiny (żywca, mięsa oraz przetworów) zmniejszyła się o 1,5% r/r wobec spadku o 6,1% w analogicznym okresie 2018 r. Na nieznaczne zmniejszenie polskiego eksportu wieprzowiny złożyły się niższy wolumen sprzedaży przy jednoczesnym wzroście cen uzyskiwanych przez eksporterów. Czynnikiem istotnie ograniczającym polski eksport wieprzowiny jest rozprzestrzeniający się w Polsce ASF. Cena skupu żywca wyniosła w styczniu 5,97 zł/kg (+47,0% r/r). Cena pasz dla świń wyniosła w styczniu 1,46 zł/kg (-2,3% r/r). W rezultacie relacja cen żywiec/pasza ukształtowała się na poziomie 4,09 wobec 2,81 przed rokiem, wskazując na bardzo silną poprawę opłacalności produkcji. Po uwzględnieniu czynników globalnych oraz krajowych prognozujemy, że cena skupu żywca wieprzowego w Polsce na koniec 2020 r. wyniesie ok. 6,10 zł/kg oraz 5,30 zł/kg na koniec 2021 r.
- W ostatnich miesiącach obserwowany był łagodny wzrost cen skupu bydła, czemu sprzyjała stopniowa stabilizacja sytuacji popytowo-podażowej na unijnym rynku wołowiny. Obecnie w Polsce obserwujemy silny spadek cen skupu bydła, który wynika z problemów z eksportem mięsa spowodowanych epidemią COVID-19. Szczególnie widoczne jest to w przypadku polskiego eksportu wołowiny do Włoch, które są jej największym obiorcą (18,6% udziału w polskim eksporcie). Uwzględniając wysoki stopień uzależnienia polskiego sektora wołowiny od eksportu dostrzegamy istotne ryzyko utrzymania się niskich cen skupu w kolejnych miesiącach.
- Cena skupu bydła zwiększyła się w styczniu do 6,43 zł/kg (-2,6% r/r), podczas gdy cena pasz dla bydła wyniosła 1,54 zł/kg (-3,6% r/r). W rezultacie relacja cen żywiec/pasza ukształtowała się na poziomie 4,17 wobec 4,13 przed rokiem, sygnalizując nieznaczną poprawę opłacalności w ujęciu rocznym. W okresie I-XI 2019 r. wartość polskiego eksportu wołowiny (żywca, mięsa oraz przetworów) zmniejszyła się o 5,3% r/r wobec wzrostu o 7,0% w analogicznym okresie 2018 r. (por. AGROMAPA z 9.12.2019). Uwzględniając sytuację na unijnym i krajowym rynku wołowiny oczekujemy, że cena skupu bydła w Polsce na koniec 2020 r. wyniesie ok. 6,45 zł/kg oraz 6,50 zł/kg na koniec 2021 r. Głównym czynnikiem ryzyka dla naszej prognozy jest przebieg epidemii COVID-19.

Deficyt na światowym rynku wieprzowiny pogłębi się

Epidemia COVID-19 negatywna dla cen skupu trzody chlewnej

To nie koniec wzrostu cen skupu trzody chlewnej

Ceny skupu bydła pod presją problemów polskich eksporterów

Wyraźne odbicie cen skupu bydła najwcześniej w II poł. 2020 r.

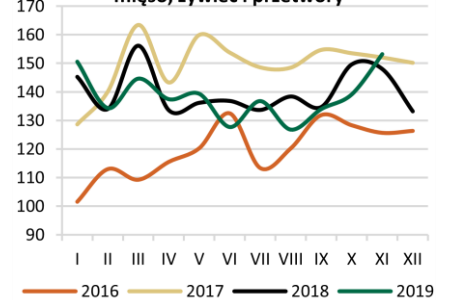
Prognoza cen skupu żywca wieprzowego

Opłacalność produkcji wieprzowiny

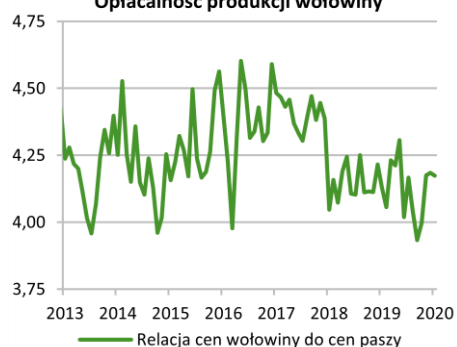
Polski eksport wieprzowiny w mln EUR - mięso, żywca i przetwory

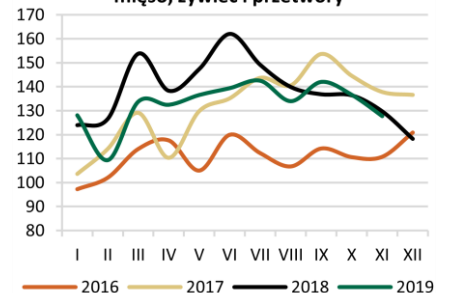
Prognoza cen skupu żywca bydła

Opłacalność produkcji wołowiny

Polski eksport wołowiny w mln EUR - mięso, żywca i przetwory

Źródło: GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Eurostat, Credit Agricole

DRÓB I JAJA

Ceny drobiu pozostaną w trendzie wzrostowym

- W ostatnich miesiącach odsezonowana cena skupu drobiu kształtowała się w wyraźnym trendzie wzrostowym. Wyższym cenom drobiu sprzyja zwiększony popyt ze strony konsumentów szukających tańszej alternatywy dla wieprzowiny, której ceny osiągnęły rekordowe poziomy ze względu na ASF w Chinach (por. AGROMAPA z 19.06.2019). W konsekwencji wykryte w Polsce ogniska ptasiej grypy, które zamknęły przed polskim eksportem drobiu część rynku spoza UE (m.in. Chiny i RPA), nie miały istotnego wpływu na ceny. W najbliższych miesiącach czynnikiem negatywnym dla cen skupu drobiu będą utrudnienia eksportowe związane z pojawieniem się zatorów w unijnym łańcuchu dostaw żywności związanych z epidemią COVID-19. Uważamy jednak, że efekt ten będzie mniej widoczny niż w przypadku cen skupu bydła i trzody chlewnej (patrz powyżej).
- W okresie I-XI 2019 r. wartość polskiego eksportu drobiu (mięsa, przetworów oraz drobiu żywego) zwiększyła się o 10,3% r/r wobec wzrostu o 20,9% w analogicznym okresie 2018 r. Głównym źródłem wzrostu wartości polskiego eksportu był wyższy wolumen sprzedaży, podczas gdy ceny uzyskiwane przez eksporterów pozostały na poziomie zbliżonym jak w analogicznym okresie poprzedniego roku. W ujęciu geograficznym największy przyrost polskiego eksportu drobiu odnotowano do Chin, Wielkiej Brytanii oraz Hiszpanii.
- Cena skupu drobiu wyniosła w styczniu 3,77 zł/kg (2,7% r/r). W tym samym czasie cena pasz dla drobiu ukształtowała się na poziomie 1,36 zł/kg (-4,9% r/r). W rezultacie relacja cen żywiec/pasza wyniosła w styczniu 2,78 wobec 2,57 przed rokiem, wskazując na wzrost opłacalności produkcji w ujęciu rocznym. Uwzględniając sytuację na światowym oraz krajowym rynku drobiu prognozujemy, że cena skupu drobiu na koniec 2020 r. wyniesie ok. 3,90 zł/kg oraz 4,00 zł/kg na koniec 2021 r.
- W ostatnich miesiącach mieliśmy do czynienia ze wzrostem cen jaj. Wyższe ceny są efektem ograniczenia produkcji w reakcji na jej relatywnie niską opłacalność w poprzednich kwartałach. Dane nt. wstawień kur niosek wskazują, że kolejne kwartały mogą przynieść pogłębienie spadku produkcji jaj, co będzie oddziaływać w kierunku dalszego wzrostu cen. W krótkim okresie czynnikiem oddziałującym w kierunku spadku cen mogą być utrudnienia w eksporcie związane z rozprzestrzenianiem się epidemii COVID-19.
- W okresie I-XI 2019 r. wartość polskiego eksportu jaj wzrosła o 9,6% r/r wobec spadku o 21,8% w analogicznym okresie 2018 r. Cena skupu jaj klasy M na koniec stycznia wyniosła 36,32 zł/100 sztuk (+17,5% r/r). W tym samym czasie cena pasz dla niosek wyniosła 1,16 zł/kg (-8,4% r/r). W konsekwencji w styczniu relacja cen 100 jaj/pasza ukształtowała się na poziomie 31,26 wobec 24,35 przed rokiem, wskazując na wyraźną poprawę opłacalności produkcji jaj. Uwzględniając perspektywy sytuacji na unijnym oraz krajowym rynku jaj prognozujemy, że cena skupu jaj klasy M na koniec 2020 r. wyniesie ok. 36 zł/100 sztuk oraz ok. 38 zł/100 sztuk na koniec 2021 r.

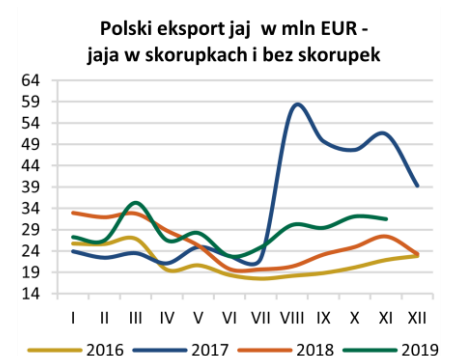
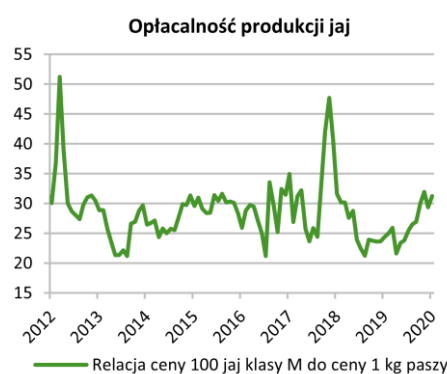
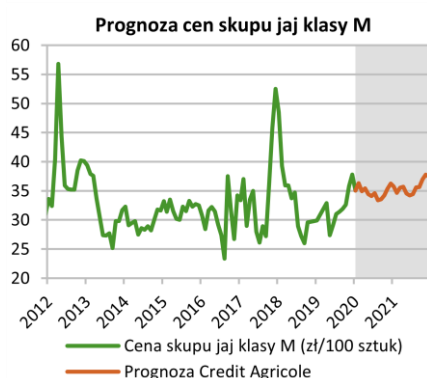
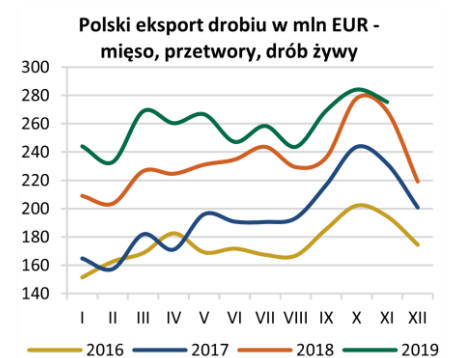
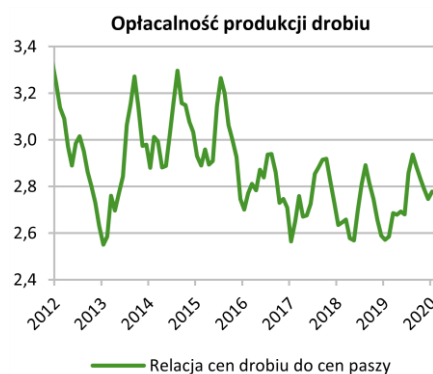
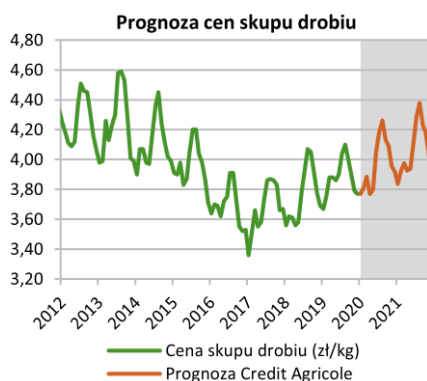
Polska branża drobiarska stosunkowo odporna na epidemię COVID-19

Kolejny dobry rok polskich eksporterów drobiu

Ceny drobiu pozostaną w trendzie wzrostowym

Niższa podaż jaj sprzyja wzrostowi cen

Silna poprawa opłacalności produkcji jaj

Źródło: Ministerstwo Rolnictwa, GUS, Eurostat, Credit Agricole

MLEKO I PRODUKTY MLECZNE

Kolejne miesiące przyniosą przyspieszenie spadku cen skupu mleka

- W ostatnich kwartałach mamy do czynienia ze stabilizacją sytuacji na unijnym rynku mleka. Niskiej zmienności cen sprzyja zbilansowana sytuacja popytowo-podażowa na światowym rynku mleka. Z jednej strony, ze względu na niesprzyjające warunki agrometeorologiczne, doszło do obniżenia podaży mleka wśród największych światowych eksporterów produktów mlecznych. Z drugiej strony, w ostatnich kwartałach obserwowane jest wyhamowanie światowego popytu na produkty mleczne.
- Jednocześnie zrealizował się nasz scenariusz, zgodnie z którym obserwowane w ostatnich latach bardzo wysokie ceny tłuszczu mlecznego względem białka były zjawiskiem przejściowym. Różnica pomiędzy cenami tłuszczu mlecznego i białka, odzwierciedlana przez różnicę pomiędzy cenami masła i cenami odtuszczonego mleka w proszku (OMP) wynosi obecnie ok. 100 EUR/100 kg wobec 481 EUR/100 kg we wrześniu 2017 r., i tym samym kształtuje się na poziomie średniej wieloletniej z okresu 2001-2016. Nie ma w naszej ocenie czynników o charakterze fundamentalnym (tj. trwałych zmian po stronie popytowej i podażowej), które uzasadniałyby trwałe zwiększenie różnicy cen pomiędzy tymi produktami ponad ten poziom.
- Podtrzymujemy naszą ocenę, zgodnie z którą światowy rynek mleka znajduje się w spadkowej fazie cyklu. Jej przebieg jest jednak o wiele bardziej łagodny niż w przypadku poprzednich cykli na rynku mleka. Uważamy, że w kolejnych miesiącach spadek cen najprawdopodobniej przyspieszy ze względu na oczekiwany przez nas wzrost podaży mleka na półkuli północnej (w UE i USA). Jak dotąd kształtowanie się warunków agrometeorologicznych w Europie oraz w USA stanowi wsparcie dla naszego scenariusza.
- Uważamy, że epidemia COVID-19 nie będzie miała istotnego wpływu na światową produkcję mleka. Najprawdopodobniej doprowadzi ona do wystąpienia problemów logistycznych, utworzenia się zatorów w łańcuchach dostaw i ograniczy międzynarodowy handel produktami mlecznymi. Będzie to oddziaływało w kierunku spadku cen w regionach nadwyżkowych (m.in. w UE, USA, Nowej Zelandii), które będą miały problem z eksportem produktów, przy jednoczesnym wzroście cen w regionach deficytowych, gdzie może wystąpić przejściowy niedobór towarów.
- Uwzględniając przedstawione wyżej perspektywy kształtowania się popytu i podaży na globalnym rynku mleka prognozujemy, że spadek światowych cen produktów mlecznych przyspieszy w II kw. 2020 r. i utrzyma się przynajmniej do końca 2020 r. Głównymi czynnikami ryzyka dla naszego scenariusza są warunki agrometeorologiczne wśród największych światowych eksporterów produktów mlecznych (w szczególności w UE) oraz przebieg epidemii COVID-19. W efekcie, prognozujemy, że po uwzględnieniu efektów sezonowych na koniec 2020 r. cena skupu mleka w Polsce wyniesie ok. 130 zł/hl, a na koniec 2021 r. ok. 135 zł/hl.

Światowy rynek mleka pozostaje zbilansowany

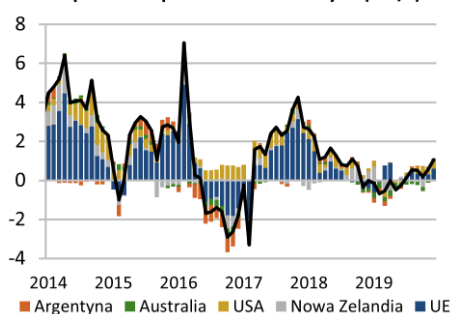
Rynek tłuszczu mlecznego i białka ustabilizował się

Zwiększona podaż mleka na półkuli północnej doprowadzi do przyspieszenia spadku cen

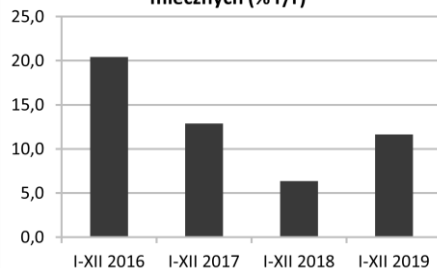
Epidemia COVID-19 negatywna dla cen produktów mlecznych w UE

Kolejne miesiące przyniosą przyspieszenie spadku cen skupu mleka w Polsce

Produkcja mleka wśród największych eksporterów produktów mlecznych (% r/r)

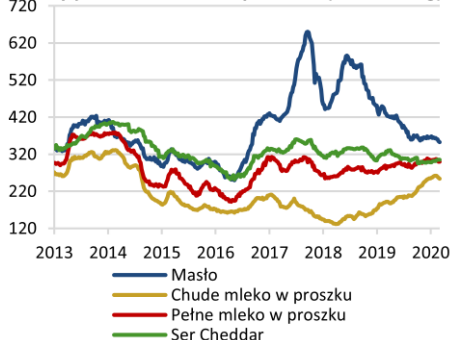
Wolumen chińskiego importu produktów mlecznych (% r/r)

Indeks cen Global Dairy Trade (pkt.)

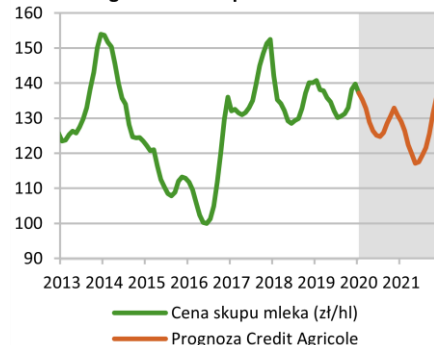
Ceny produktów mlecznych w UE (EUR/100 kg)

Różnica pomiędzy cenami masła i odtuszczonego mleka w proszku w UE (EUR/100 kg)

Prognoza cen skupu mleka w Polsce

Źródło: Credit Agricole, GlobalDairyTrade, GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Komisja Europejska

OWOCE I WARZYWA

Dynamika cen owoców i warzyw znacząco spadnie w II poł. 2020 r.

- Zgodnie z wynikowym szacunkiem GUS z 20.12.2019, ubiegłoroczne zbiory owoców wyniosły ok. 3,9 mln i były o ok. 24% mniejsze niż w 2018 r. Ubiegłoroczne zbiory owoców z drzew zostały oszacowane na ok. 3,4 mln t (-25% r/r), podczas gdy zbiory owoców jagodowych na ok. 0,5 mln t (-17% r/r). Silny spadek zbiorów był efektem znaczących strat wyrządzonych przez wiosenne przymrozki oraz suszę, a także osłabienia drzew i krzewów ze względu na przesilenie owocowania dwa lata temu. W przypadku owoców z drzew, ubiegłoroczne zbiory jabłek zostały ocenione na ok. 3 mln t (-25% r/r), wiśni na ok. 152 tys. t (-24% r/r), śliwek na ok. 95 tys. t (-22% r/r), gruszek na ok. 67 tys. t (-26% r/r) oraz czereśni na ok. 44 tys. ton (-27% r/r). W przypadku owoców jagodowych tegoroczne zbiory porzeczek ogółem szacowane są na ok. 127 tys. t (-23% r/r), truskawek na ok. 175 tys. t (-11% r/r), malin na ok. 75 tys. t (-35% r/r) oraz agrestu na ok. 9,6 tys. t (-17% r/r).
- Zgodnie z wynikowym szacunkiem GUS z 20.12.2020, ubiegłoroczne zbiory warzyw gruntowych wyniosły ok. 3,8 mln t i były o ok. 7% mniejsze niż w 2018 r. Ich spadek był efektem wystąpienia niekorzystnych warunków agrometeorologicznych, na które złożyły się susza oraz niesprzyjające temperatury w okresie wegetacji. Ubiegłoroczne zbiory kapusty oszacowano na 0,8 mln t (-11% r/r), kalafiorów na ok. 210 tys. t (-5% r/r), cebuli na ok. 535 tys. t (-5% r/r), marchwi na ok. 680 tys. t (-7% r/r), buraków ćwikłowych na ok. 270 tys. t (-10% r/r), ogórków na ok. 225 tys. t (-8% r/r), a pomidorów na ok. 240 tys. t (-5% r/r). Zgodnie z szacunkami Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej (IERiGŻ) ubiegłoroczne zbiory warzyw spod osłon ukształtowały się na poziomie ok. 1,2 mln t, czyli poziomie o 5% wyższym niż w 2018 r. Produkcja pomidorów spod osłon wyniosła ok. 700 tys. t (+4%), a ogórków spod osłon ok. 320 tys. t (+9%).
- Jak dotąd w Polsce utrzymują się korzystne warunki agrometeorologiczne. Relatywnie wysokie temperatury oraz opady sprzyjają wegetacji. Przy utrzymaniu korzystnych warunków agrometeorologicznych istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że tegoroczne zbiory owoców i warzyw będą wyraźnie wyższe niż w 2019 r. Pierwszą ocenę GUS dotyczącą stanu upraw ogrodniczych poznamy 30 kwietnia.
- Dynamika cen owoców pozostaje wysoka ze względu na ich wyraźnie słabsze ubiegłoroczne zbiory. Wzrost cen wspierany jest przez efekty niskiej bazy sprzed roku wynikające z rekordowych zbiorów sprzed dwóch lat. Stąd uważamy, że wysoka dynamika cen owoców utrzyma się również w I poł. 2020 r. W II poł. 2020 prognozujemy wyraźne obniżenie tempa wzrostu cen w tej kategorii.
- Ze względu na ubiegłoroczną suszę utrzymuje się wysoka dynamika cen warzyw. Niemniej w ostatnich miesiącach kształtuje się ona w wyraźnym trendzie spadkowym, co wynika z efektów wysokiej bazy sprzed roku będących skutkiem słabych zbiorów sprzed dwóch lat. Przy założeniu, że tegoroczne zbiory warzyw będą wyższe od ubiegłorocznych oczekujemy wystąpienia silnej deflacji w tej kategorii. to w II poł. 2020 r. Głównym czynnikiem ryzyka dla naszych prognoz dynamiki cen owoców i warzyw są warunki agrometeorologiczne.

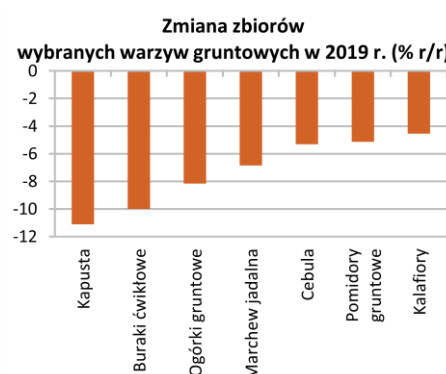
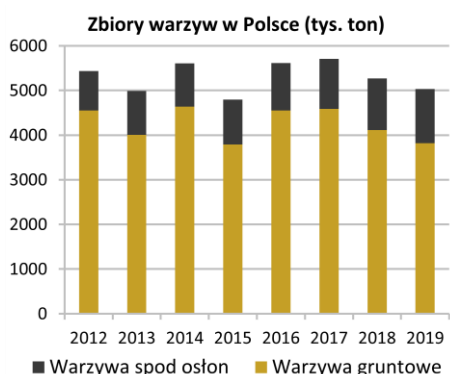
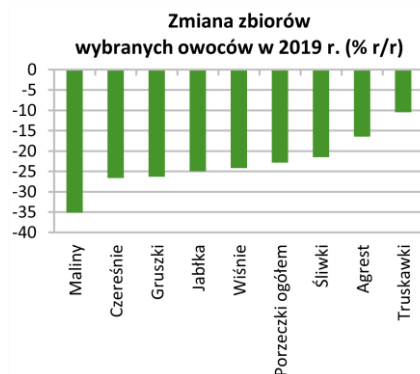
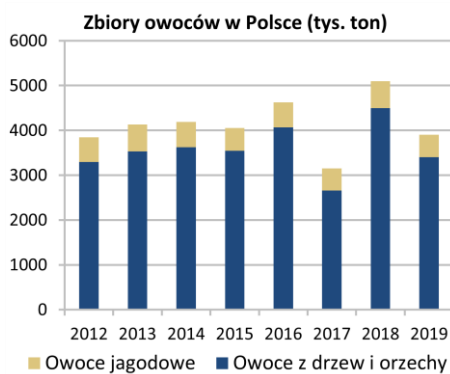
Zbiory owoców wyraźnie poniżej rekordów z 2018 r.

Kolejny rok suszy z rzędu przyniósł dalszy spadek produkcji warzyw

Warunki agrometeorologiczne jak dotąd korzystne

Spadek dynamiki owoców najwcześniej w II poł. 2020 r.

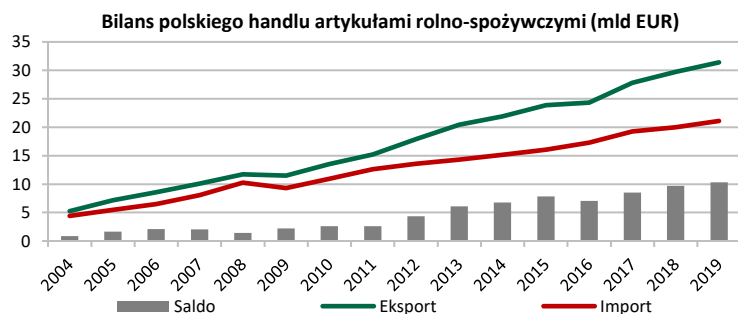
To nie koniec spadku dynamiki cen warzyw

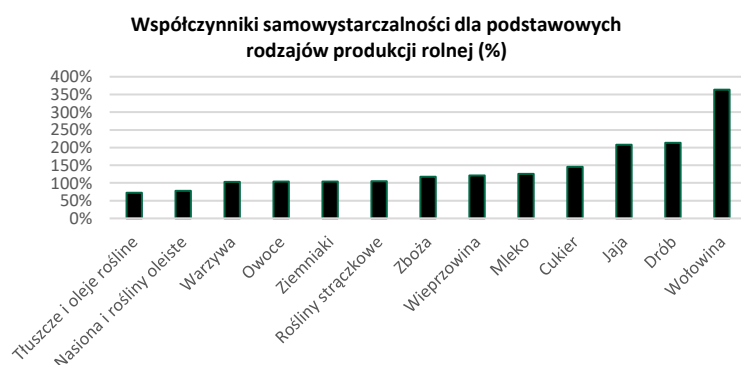
Źródło: GUS, Credit Agricole, IERiGŻ

COVID-19 nie zagraża bezpieczeństwu żywnościowemu Polski

Przedmiotem poniższej analizy jest ocena wpływu rozprzestrzeniającej się epidemii wirusa COVID-19 na sytuację w polskim sektorze rolno-spożywczym oraz ceny żywności.

Źródło: KOWR, Credit Agricole

Źródło: GUS, Credit Agricole

Współczynniki samowystarczalności liczone są wg wzoru produkcja/(rozchód - eksport) * 100%. Wartość na poziomie 100% oznacza pełne pokrycie krajowego zapotrzebowania krajową produkcją

ciągłości produkcji. Choć działania te mogą mieć negatywny wpływ na wydajność branży spożywczej, w naszej ocenie, znacząco obniżają one ryzyko wstrzymania produkcji. Z kolei jeśli chodzi o produkcję rolną uważamy, że ze względu na jej wysokie rozdrobnienie, prawdopodobieństwo jej spadku z uwagi na epidemię COVID-19 jest jeszcze niższe niż w przypadku przetwórstwa żywności.

Łańcuchy dostaw w sektorze rolno-spożywczym są o wiele krótsze od tych w innych działach produkcji przemysłowej. Wiele firm jest zintegrowana pionowo, czyli ich działalność obejmuje cały cykl produkcyjny. Jednocześnie cykle produkcyjne podstawowych rodzajów żywności takich jak pieczywo, mięso oraz produkty mleczne są na ogół w całości zlokalizowane na terenie Polski. W konsekwencji ryzyko zerwania łańcuchów dostaw w sektorze rolno-spożywczym na terenie kraju oceniamy jako niskie. Ze względu na narastające problemy logistyczne związane z epidemią COVID-19 takie ryzyko dostrzegamy natomiast w przypadku dóbr pośrednich wykorzystywanych w produkcji żywności w Polsce, które nie są wytwarzane w kraju, a także żywności importowanej.

W ostatnich dniach problemy obserwowane są również w przypadku eksportu żywności, co wynika zarówno z przywrócenia kontroli na granicach jak i utrudnień w odbiorze towarów przez firmy zlokalizowane w krajach zmagających się z epidemią COVID-19. Sytuacja ta widoczna jest m.in. w przypadku polskiego sektora wołowiny, gdzie ze względu na problemy ze sprzedażą mięsa do Włoch będących największym odbiorcą polskiego eksportu, obserwowany jest silny spadek cen skupu bydła. Ze względu na dynamiczny rozwój sytuacji ciężko jest jednak na tym etapie wskazać rodzaje produkcji rolnej, które są szczególnie narażone zarówno na problemy z eksportem, jak również importem dóbr pośrednich.

W ostatnich dniach obserwujemy gwałtowny wzrost popytu na żywność związany z gromadzeniem zapasów. Znalazł on odzwierciedlenie w braku niektórych towarów na sklepowych półkach. Nie wynika on jednak z realnego niedoboru artykułów rolno-spożywczych, lecz pojawienia się zatorów w logistyce, której kanały nie są na tyle drożne, aby w tak krótkim czasie dostarczyć odpowiednią ilość towarów do sklepów z magazynów. W naszej ocenie obserwowany deficyt towarów na półkach skłania część sklepów do podwyżek cen. Uwzględniając długoterminowy charakter kontraktów na dostawy żywności do sklepów w naszej ocenie wynika to jednak przede wszystkim z prób zwiększenia marży niż wzrostu cen hurtowych. Zakładamy, że kolejne dni, po zgromadzeniu zapasów przez gospodarstwa domowe, przyniosą wyraźny spadek popytu na żywność i normalizację sytuacji.

Podsumowując uważamy, że epidemia COVID-19 będzie miała ograniczony wpływ na sytuację podażową na krajowym rynku żywności. Z kolei obserwowany obecnie silny wzrost popytu na żywność ma charakter przejściowy i w najbliższych dniach wygaśnie. W kolejnych kwartałach czynnikiem oddziałującym w kierunku spowolnienia wzrostu cen żywności będzie pogorszenie sytuacji na rynku pracy i obniżenie dynamiki dochodów gospodarstw domowych. W konsekwencji podtrzymujemy nasz scenariusz, zgodnie z którym dynamika cen żywności osiągnie swoje maksimum lokalne w I kw. br., a w kolejnych miesiącach będzie kształtowała się w łagodnym trendzie spadkowym (por. MAKROMapa z 16.03.2020).

PROGNOZY

Wybrane wskaźniki makroekonomiczne w Polsce w ujęciu kwartalnym

Wskaźnik	2020				2021				2019	2020	2021	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4				
PKB (% r/r)	2,0	-0,5	1,3	1,7	2,5	3,0	2,7	2,4	4,1	1,2	2,7	
Konsumpcja (% r/r)	2,5	-3,0	2,0	2,8	3,0	3,8	3,5	3,2	3,9	1,1	3,4	
Inwestycje (% r/r)	3,3	-0,2	-0,5	-0,5	0,6	1,4	1,0	0,7	6,9	0,2	0,9	
Eksport (ceny stałe, % r/r)	2,4	0,6	2,1	3,9	4,2	4,5	4,0	4,1	4,2	2,3	4,3	
Import (ceny stałe, % r/r)	1,0	0,0	1,8	4,0	4,5	5,0	3,4	3,0	3,0	1,7	4,0	
Wkłady do wzrostu PKB	Spożycie prywatne (pp.)	1,6	-1,7	1,2	1,4	1,9	2,2	2,1	1,6	2,2	0,6	1,9
	Inwestycje (pp.)	0,4	0,0	-0,1	-0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	1,3	0,0	0,2
	Eksport netto (pp.)	0,9	0,3	0,2	0,1	0,1	0,0	0,5	0,7	0,8	0,4	0,4
Saldo obrotów bieżących***	0,6	0,5	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	1,1	0,4	0,2	
Stopa bezrobocia (%)**	5,2	5,2	5,2	5,5	5,4	5,4	5,4	5,7	5,2	5,5	5,7	
Zatrudnienie poza rolnict. (% r/r)	-0,2	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5	0,3	-0,3	-0,5	
Wynagrodzenia w GN (% r/r)	7,5	6,9	6,8	6,8	6,3	6,1	5,5	5,3	7,2	7,0	5,8	
Inflacja CPI (%)*	4,5	3,2	3,0	2,8	1,8	2,1	1,8	1,7	2,3	3,4	1,9	
Wibor 3-miesięczny (%)**	1,69	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,71	1,20	1,20	
Stopa referencyjna NBP (%)**	1,50	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,50	1,00	1,00	
EURPLN**	4,32	4,36	4,32	4,29	4,28	4,27	4,26	4,25	4,26	4,29	4,25	
USDPLN**	3,93	3,89	3,79	3,80	3,82	3,81	3,84	3,83	3,79	3,80	3,83	

* wartość średniokwartalna

** wartość na koniec okresu

*** narastająco za cztery ostatnie kwartały

Źródło: GUS, Reuters, Credit Agricole

Prognozy kursu walutowego oraz wzrostu PKB dla wybranych krajów

	Realny wzrost PKB				Kursy walutowe*							
	2019	2020	2021		Q1 20	Q2 20	Q3 20	Q4 20	Q1 21	Q2 21	Q3 21	Q4 21
Strefa euro	1,2	0,5	1,2	EUR/USD	1,10	1,12	1,14	1,13	1,12	1,12	1,11	1,11
Japonia	0,7	-2,4	1,1	EUR/JPY	119	120	123	123	121	121	120	122
Wielka Brytania	1,3	1,0	1,4	EUR/GBP	0,85	0,85	0,85	0,84	0,83	0,83	0,83	0,82
Chiny	6,1	4,9	5,8	USD/CNY	7,05	7,10	7,15	7,10	7,05	7,05	7,05	7,05
Hong Kong	-1,0	-0,9	2,1	USD/HKD	7,80	7,80	7,80	7,80	7,80	7,80	7,80	7,80
Indie	6,8	5,0	4,9	USD/INR	74,50	75,00	75,25	75,50	75,75	76,00	76,25	76,50
Indonezja	5,1	5,0	5,2	USD/IDR	14200	14500	14300	14200	14000	14000	13800	13800
Malezja	4,5	4,2	4,6	USD/MYR	4,12	4,15	4,18	4,20	4,15	4,12	4,10	4,10
Filipiny	5,9	6,0	6,0	USD/PHP	50,50	50,20	50,40	50,50	50,40	50,20	50,20	50,00
Singapur	0,6	0,7	1,9	USD/SGD	1,36	1,35	1,36	1,36	1,36	1,36	1,35	1,36
Korea Południowa	2,0	1,8	2,5	USD/KRW	1200	1185	1165	1160	1170	1175	1160	1150
Tajwan	2,6	2,3	2,3	USD/TWD	30,10	29,90	29,80	29,70	29,70	29,80	29,80	30,00
Tajlandia	2,4	1,0	3,0	USD/THB	32,00	32,50	32,20	31,90	31,50	31,20	31,10	30,90
Wietnam	7,0	5,0	6,2	USD/VND	23300	23600	23900	24200	24500	24600	24700	24800
Brazylia	1,1	1,7	2,8	USD/BRL	4,75	4,70	4,65	4,65	4,65	4,65	4,65	4,65
Meksyk	-0,1	0,7	1,7	USD/MXN	21,75	21,50	21,50	21,25	21,25	21,00	21,00	21,00
Rosja	1,1	1,0	1,5	USD/RUB	74,00	76,00	76,00	73,00	69,00	68,00	68,00	68,00
Turcja	0,9	2,7	1,8	USD/TRY	6,30	6,40	6,55	6,75	7,05	7,10	7,15	7,15

* wartość na koniec okresu

Źródło: Crédit Agricole Corporate and Investment Bank

Niniejszy dokument stanowi komentarz rynkowy i został sporządzony na podstawie najlepszej wiedzy autorów, z wykorzystaniem obiektywnych informacji pochodzących ze sprawdzonych źródeł. Materiał stanowi niezależne wyjaśnienie spraw w nim zawartych i nie może być wykorzystywany jako rekomendacja do zawierania transakcji. Stawki zawarte w materiale mają charakter informacyjny. Credit Agricole Bank Polska S.A. nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych w materiale komentarzy i opinii.